



ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

**Борсуківська сільська рада
Тернопільської області**
вул. Шевченка, 3, с. Борсуки,
Тернопільська обл., 47412

*Стосовно пропозицій щодо удосконалення
проектів регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Борсуківської сільської ради Тернопільської області «Про затвердження правил благоустрою на території Борсуківської сільської ради» (далі – проект рішення 1), «Про затвердження Порядку визначення та відшкодування Борсуківській сільській раді збитків, заподіяних внаслідок невикористання земельних ділянок, наданих у користування, самовільного зайняття та використання земельних ділянок з порушенням законодавства» (далі – проект рішення 2) та документи, що надані до нього листом Борсуківської сільської ради Тернопільської області від 14.06.2021 № 420.

За результатами проведених аналізів проектів рішень, експертних висновків постійної комісії сільської ради з питань земельних відносин, природокористування, планування територій, будівництва, архітектури, охорони пам'яток, історичного середовища та благоустрою, а також аналізів регуляторного впливу до проекту рішення на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Щодо проекту рішення 1

Закон України від 06.09.2005 № 2807-VI «Про благоустрій населених пунктів» (далі – Закон № 2807) визначає правові, економічні, екологічні, соціальні та організаційні засади благоустрою населених пунктів і спрямований на створення умов, сприятливих для життєдіяльності людини.

Відповідно до підпункту 2 частини першої статті 10 Закону № 2807 до повноважень сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів належить затвердження правил благоустрою територій населених пунктів.



Згідно з частиною першою статті 34 Закону № 2807 правила благоустрою території населеного пункту – нормативно-правовий акт, яким встановлюються вимоги щодо благоустрою території населеного пункту.

Типові правила благоустрою території населеного пункту, затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 27.11.2017 № 310 (далі – Типові правила).

Пунктом 3 Типових правил визначено, що ці правила є підставою для розроблення і затвердження органами місцевого самоврядування правил благоустрою населеного пункту відповідно до статті 34 Закону № 2807. У разі якщо відповідною сільською, селищною або міською радою не прийнято рішення про затвердження правил благоустрою населеного пункту застосовуються ці Типові правила.

Типові правила включають:

- 1) порядок здійснення благоустрою та утримання територій об'єктів благоустрою;
- 2) вимоги до впорядкування територій підприємств, установ, організацій;
- 3) вимоги до утримання зелених насаджень на об'єктах благоустрою - територіях загального користування;
- 4) вимоги до утримання будівель і споруд інженерного захисту території;
- 5) вимоги до санітарного очищення території;
- 6) розміри меж прилеглої до підприємств, установ та організацій території у числовому значенні;
- 7) порядок розміщення малих архітектурних форм;
- 8) порядок здійснення самоврядного контролю у сфері благоустрою населених пунктів;
- 9) інші вимоги, передбачені цим та іншими законами.

Отже, виходячи з положень Закону № 2807, проекти рішень органів місцевого самоврядування, якими затверджуються правила благоустрою населених пунктів, за своїм змістовним навантаженням мають відповідати Типовим правилам.

Разом з тим, структура, зміст та наповнення проекту Правил не узгоджується з положеннями Закону № 208 та вимогами Типових правил і містять положення, що не є предметом регулювання цих правил.

Таким чином, пропонуємо проект Правил привести у відповідність до вимог Типових правил шляхом виключення розділів, які не передбачені Типовими правилами (наприклад, розділи 1-6, 18-20, 22, 23), а назви та зміст розділів проекту Правил, які є предметом регулювання цих правил благоустрою, привести у відповідність до вимог розділів Типових правил.

Розділ 1 проекту Правил містить перелік термінів, які вживаються у значеннях, встановлених проектом Правил.

Звертаємо увагу, що пунктом другим статті 34 Закону № 208 визначений обов'язковий перелік вимог до Правил благоустрою, які затверджуються



місцевою радою. Однак, серед цього переліку відсутні вимоги щодо визначення термінів, які застосовуються і використовуються в Правилах.

У зв'язку із зазначеним, розділ 1 проекту Правил пропонуємо привести у відповідність до пункту 2 розділу I Типових правил.

Крім того, окремі розділи проекту Правил містять положення щодо необхідності наявності документів дозвільного характеру, наприклад: дозвіл на розміщення на території об'єктів благоустрою будівель і споруд соціально-культурного, побутового та іншого призначення (пункт 7 розділу 2), дозвіл на висаджування саджанців (пункт 5 розділу 6), дозвіл на порушення об'єкта благоустрою (пункт 7 розділу 6, пункт 1 розділу 19), дозвіл на випалювання сухої трави (пункт 8 розділу 6), дозвіл на виконання будівельних робіт (пункт 1 розділу 12) тощо.

Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про дозвільну систему) визначає правові та організаційні засади функціонування дозвільної системи у сфері господарської діяльності і встановлює порядок діяльності дозвільних органів, уповноважених видавати документи дозвільного характеру та адміністраторів.

Відповідно до частини першої статті 4 Закону про дозвільну систему виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру, встановлюються, зокрема, необхідність одержання документів дозвільного характеру та їх види; дозвільний орган, уповноважений видавати документ дозвільного характеру; вичерпний перелік підстав для відмови у видачі, переоформлення, анулювання документа дозвільного характеру; перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності.

Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності затверджено Законом України від 19.05.2011 № 3392. Згідно з частиною третьою статті 1 Закону України № 3392 забороняється вимагати від суб'єктів господарювання отримання документів дозвільного характеру, які не внесені до Переліку, затвердженого цим Законом.

Також, відповідно до частини третьої статті 34 Закону № 280 правила не можуть передбачати обов'язок фізичних і юридичних осіб щодо отримання будь-яких дозволів, погоджень або інших документів дозвільного характеру, а також повноважень органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, підприємств, установ, організацій, утворених такими органами, видавати зазначені документи.

Враховуючи зазначене, пропонуємо по тексту проекту Правил виключити положення щодо необхідності наявності документів дозвільного характеру.

Підсумовуючи наведене вище, проекти рішень не узгоджуються з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.



Наданий розробником *аналіз регуляторного впливу до проекту рішення 1* (далі – АРВ 1), зокрема його зміст, структура та наповнення не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151).

Наголошуємо, що АРВ 1 не наповнений інформацією щодо суб'єктів господарювання, на яких справляє вплив проект регуляторного акта, не проведений розрахунок витрат, які понесуть суб'єкти господарювання, громадяни та держава, як наслідок впровадження проекту рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Також, у розділі III АРВ 1 під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів держави, громадян та суб'єктів господарювання розробником не наведені розрахунки їх витрат, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджувало б економічну доцільність обраного способу.

Зазначене не дозволяє об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Отже, у зв'язку з неналежною підготовкою АРВ, зокрема з відсутністю у ньому усієї необхідної інформації, числових даних та розрахунків, розробником не доведена відповідність проекту рішення таким принципам державної регуляторної політики як ефективність – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та збалансованість – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Щодо проекту рішення 2

Земельні відносини в Україні регулюються Конституцією України, Земельним кодексом України, а також прийнятими відповідно до них нормативно - правовими актами.

Статтю 12 Земельного кодексу України визначені повноваження сільських, селищних, міських рад та їх виконавчих органів у галузі земельних відносин. До них належать, зокрема, розпорядження землями територіальних громад, вирішення земельних спорів, передача земельних ділянок комунальної власності у власність громадян та юридичних осіб, вирішення інших питань у галузі земельних відносин відповідно до закону.

Відповідно до статті 157 Земельного кодексу України порядок визначення та відшкодування збитків власникам землі і землекористувачам встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 25.07.2007 № 963 затверджена Методика, що спрямована на визначення розміру шкоди заподіяної



державі, територіальним громадам, юридичним та фізичним особам на всіх категоріях земель внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, зняття ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) без спеціального дозволу.

Порядок визначення розміру збитків, завданих унаслідок не проведення робіт з рекультивациі порушених земель здійснюється відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17.12.2008 № 1098 «Про визначення розміру збитків, завданих унаслідок не проведення робіт з рекультивациі порушених земель».

Відповідно до вимог частини п'ятої статті 207 Земельного кодексу України втрати сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва визначаються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 19.04.1993 № 284 затверджений Порядок визначення та відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам (далі – Порядок).

Пунктом 2 Порядку встановлено, що розміри збитків визначаються комісіями, створеними Київської та Севастопольською міськими, районними державними адміністраціями, виконавчими органами сільських, селищних, міських рад. До складу комісій включаються представники Київської, Севастопольської міських, районних державних адміністрацій, виконавчих органів сільських, селищних, міських рад (голови комісій), власники землі або землекористувачі (орендарі), яким заподіяні збитки, представники підприємств, установ, організацій та громадяни, які будуть їх відшкодовувати, представники територіальних органів Держгеокадастру, Держекоінспекції, фінансових органів, органів у справах містобудування і архітектури.

Результати роботи комісій оформляються відповідними актами, що затверджуються органами, які створили ці комісії.

Відповідно до вимог пункту 34 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради здійснюється вирішення відповідно до закону питань регулювання земельних відносин.

Отже, законодавчими актами України не передбачено повноважень органів місцевого самоврядування своїми рішеннями затверджувати власні порядки з визначення та відшкодування збитків заподіяних внаслідок використання земельних ділянок комунальної власності з порушенням законодавства.

Відповідно до вимог частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та Законами України.

Враховуючи наведене вище, проект рішення 2 не узгоджується з вимогами чинного законодавства України та не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема таким принципам державної регуляторної політики, як доцільність – обґрунтована необхідність запровадження державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми, та



адекватність – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Підсумовуючи викладене вище, Державна регуляторна служба України пропонує привести проект рішення Борсуківської сільської ради «Про затвердження правил благоустрою на території Борсуківської сільської ради» у відповідність до вимог чинного законодавства України з урахуванням наданих пропозицій, а аналіз регуляторного впливу до нього – до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151).

Про результати розгляду цього листа поінформувати Державну регуляторну службу України.

**Голова Державної
регуляторної служби України**

Олексій КУЧЕР

